

संस्कृत

कक्षा 7

पञ्चमः पाठः पण्डिता रमाबाई

1. एकपदेन उत्तरत—

(क) 'पण्डिता' 'सरस्वती' इति उपाधिभ्यां का विभूषिता?

उत्तर— रमाबाई

(ख) रमा कुतः संस्कृतशिक्षा प्राप्तवती?

उत्तर— मातुः

(ग) रमाबाई केन सह विवाहम् अकरोत्?

उत्तर— विपिन बिहारीदासेन

(घ) कासां शिक्षायै रमाबाई स्वकीयं जीवनम् अर्पितवती?

उत्तर— स्त्रीणां

(ङ) रमाबाई उच्चशिक्षार्थं कुत्र अगच्छत्?

उत्तर— इंग्लैण्डदेशम्

2. रेखाङ्कितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत—

(क) रमायाः पिता समाजस्य प्रतारणाम् असहत ।

उत्तर— कस्याः पिता समाजस्य प्रतारणाम् असहत ।

(ख) पत्युः मरणानन्तरं रमाबाई महाराष्ट्रं प्रत्यागच्छत् ।

उत्तर— कस्य मरणानन्तरं रमाबाई महाराष्ट्रं प्रत्यागच्छत् ।

(ग) रमाबाई मुम्बईनगरे 'शारदा—सदनम्' अस्थापयत् ।

उत्तर— रमाबाई कुत्र 'शारदा—सदनम्' अस्थापयत् ।

(घ) 1922 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई—महोदयायाः निधनम् अभवत् ।

SUCHI MEHROTRA

उत्तर— 1922 तमे वर्षे रमाबाई—महोदयायाः निधनम् अभवत् ।

(ड) स्त्रियः शिक्षां लभन्ते स्म ।

उत्तर— काः शिक्षां लभन्ते स्म ।

3. प्रश्नानामुत्तराणि लिखत—

(क) रमाबाई किमर्थम् आन्दोलनं प्रारब्धवती?

उत्तर— रमाबाई स्त्रीशिक्षायै आन्दोलनं प्रारब्धवती ।

(ख) निःसहायाः स्त्रियः आश्रमे किं किं लभन्ते स्म?

उत्तर— निःसहायाः स्त्रियः आश्रमे प्रशिक्षणं लभन्ते स्म ।

(ग) कस्मिन् विषये रमाबाई—महोदयायाः योगदानम् अस्ति?

उत्तर— लेखनक्षेत्रे रमाबाई—महोदयायाः योगदानम् अस्ति ।

(घ) केन रचनाद्वयेन रमाबाई प्रशंसिता वर्तते?

उत्तर— स्त्रीधर्मनीतिः, हाई कास्ट हिन्दू वीमेन इति रचनाद्वयेन रमाबाई प्रशंसिता ।

4. अधोलिखितानां पदानां निर्देशानुसारं पदपरिचयं लिखत—

पदानि मूलशब्दः	लिङ्गम्	विभक्तिः	वचनम्	
यथा— वेदानाम्	वेद	पुँल्लिङ्गम्	षष्ठी	बहुवचनम्
पिता	पितृ	पुँल्लिङ्गम्	प्रथमः	एकवचनम्
शिक्षायै	शिक्षा	स्त्रीलिङ्गम्	चतुर्थी	बहुवचनम्
कन्याः	कन्या	स्त्रीलिङ्गम्	प्रथमा / द्वि.	बहुवचनम्
नारीणाम्	नारी	स्त्रीलिङ्गम्	षष्ठी	बहुवचनम्
मनोरमया	मनोरमा	स्त्रीलिङ्गम्	तृतीया	एकवचनम्

SUCHI MEHROTRA

5. अधोलिखितानां धातूनां लकारं पुरुषं वचनञ्च लिखत—

धातुः	लकारः	पुरुषः	वचनम्
यथा— आसीत्	अस्	लङ्	प्रथमपुरुषः एकवचनम्
कुर्वन्ति	कृ	लट्	प्रथमः बहुवचनम्
आगच्छत्	आगम्	लङ्	प्रथमः एकवचनम्
निवसन्ति	नि वस्	लट्	प्रथमः बहुवचनम्
गमिष्यति	गम्	लृट्	प्रथमः एकवचनम्
अकरोत्	कृ	लङ्	प्रथमः एकवचनम्

6. अधोलिखितानि वाक्यानि घटनाक्रमानुसारं लिखत—

- (क) रमाबाई—महोदयायाः विपिनबिहारीदासेन सह विवाहः अभवत् ।
(ख) 1858 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई जन्म अलभत ।
(ग) सा उच्चशिक्षार्थम् इंग्लैण्डदेशं गतवती ।
(घ) 1922 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई—महोदयायाः निधनम् अनवत् ।
(ङ) सा मुम्बईनगरे शारदा—सदनम् अस्थापयत् ।
(च) सा स्वमातुः संस्कृतशिक्षां प्राप्तवती ।

उत्तर—

- (क) 1858 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई जन्म अलभत ।
(ख) सा स्वमातुः संस्कृतशिक्षां प्राप्तवती ।
(ग) रमाबाई—महोदयायाः विपिनबिहारीदासेन सह विवाहः अभवत् ।
(घ) सा उच्चशिक्षार्थम् इंग्लैण्डदेशं गतवती ।
(ङ) सा मुम्बईनगरे शारदा—सदनम् अस्थापयत् ।
(च) 1922 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई—महोदयायाः निधनम् अनवत् ।

SUCHI MEHROTRA

SUCHI MEHROTRA